

Financial Globalization and Georgian Stock Exchange issues

Nini Vatcharadze

Master's Thesis is submitted to the Faculty of Ilia State University Business, Technology and Education Business School in fulfillment of the requirements for the degree of Master of Business Administration

Project supervisor: Associate Professor Davit Gamkrelidze

Project co-supervisor: Assistant Professor Nina Szczygiel

Ilia State University

Tbilisi, (2022)

Declaration

As the author of this research, I declare that this master's thesis was written by me for the MBA at Ilia State University Business School in spring 2021. All the literature and resources employed during the writing process have been properly referenced. I confirm that this paper only contains my work except where clearly stated otherwise in the text. It has not been previously submitted for the same degree/qualification.

Author: Nini Vatcharadze

Signature: N. Vatcharadze

Date: 16.01.2022

ABSTRACT

Globalization is an inevitable and objective phenomenon that influences the operation of all economic systems, including stock markets. Financial globalization that is determined by the growth of international financial flows, has become an important trend in the development of the world economy in the last decades. For developing countries, including Georgia, international financial flows are vital, as the number of entities whose savings could be invested in the country's economy is small. The study aimed to investigate the influences of financial globalization on the Georgian Stock Exchange (GSE). The objectives of the research were to analyze the involvement of Georgia and other post-Soviet countries in the financial globalization process and to identify solutions that inhibit the proper operation of the GSE. The research questions were as follows:

- To what extent are developing countries involved in the financial globalization process?
- How can financial globalization promote the growth of the Georgian stock exchange?
- What could be done for the further development of the GSE?

For achieving the aim and the objectives of the research, primary and secondary data were collected and analyzed. Primary data included an in-depth interview with a Director of Admission to Trading of the Georgian Stock Exchange and the secondary data comprised the most modern financial globalization indicator (KOF index) and other financial statistics. The research has found, that the involvement of Georgia in financial globalization has a rising tendency, it has almost doubled throughout the period from 1991 to 2018. For Georgia, De-Facto financial globalization lagged significantly behind the De-Jure financial globalization before 2009, however, after 2009, it has begun to slightly outstrip De-Jure financial globalization. A similar trend was identified for Armenia, Lithuania, and Estonia, while in Latvia and Azerbaijan after 2008 financial globalization De-Facto has developed at a faster pace. Despite increased financial globalization, the GSE's functioning has not improved. One reason is that De-Jure financial globalization (regulatory environment) continues to lag behind worldwide standards, which creates an unfavourable investment atmosphere. Moreover, the study revealed a decline in the performance of the Georgian Stock Exchange which is caused by: low level of liquidity, a small volume of trade, shortage of investors and

issuers, imperfections in the legislative framework, and certain interested groups. Financial globalization can solve several problems associated with the functioning of the Georgian Stock Exchange, precisely, it can simplify attracting foreign investors, which will significantly increase the volume of trade and eager companies to issue more stocks and bonds. Attracting international investors, in turn, can make Georgia highly involved in the financial globalization process. To achieve this, first, the country's overall macroeconomic state should be improved through the adoption of suitable regulatory acts and secondly, political stability has to be devised. On the other hand, trading all state and public securities on GSE will help the stock market become more liquidated and attract both resident and foreign portfolio investors.

Keywords:

Financial Globalization, De-Jure Financial Globalization, De-Facto Financial Globalization, Securities Market, Georgian Stock Exchange, Market Capitalization, Foreign Direct Investments, Portfolio Equity;

აბსტრაქტი

ფინანსური გლობალიზაცია, რომელიც განისაზღვრება საერთაშორისო ფინანსური ნაკადების ზრდით, ბოლო ათწლეულების განმავლობაში მსოფლიო ეკონომიკის განვითარების მნიშვნელოვან ტენდენციად იქცა. განვითარებადი ქვეყნებისთვის, მათ შორის საქართველოსთვის, საერთაშორისო ფინანსური ნაკადები სასიცოცხლო მნიშვნელობისაა, რადგან მცირეა იმ სუბიექტების რაოდენობა, რომელთა დანაზოგების ინვესტირება შესაძლებელია ქვეყნის ეკონომიკაში.

ნაშრომის მიზანია გამოიკვლიოს ფინანსური გლობალიზაციის გავლენა საქართველოს საფონდო ბირჟაზე. კვლევის ამოცანა ფინანსური გლობალიზაციის პროცესში საქართველოსა და სხვა პოსტსაბჭოთა ქვეყნების ჩართულობის ანალიზი და სსბ-ის გამართულ ფუნქციონირებაში შემაფერხებელი მიზეზების გამოვლენა. კვლევის კითხვები შემდეგია:

- რამდენად არიან განვითარებადი ქვეყნები ჩართულნი ფინანსური გლობალიზაციის პროცესში?
- როგორ შეუძლია ფინანსურ გლობალიზაციას ხელი შეუწყოს საქართველოს საფონდო ბირჟის ზრდას?
- რა შეიძლება გაკეთდეს საქართველოს საფონდო ბირჟის განვითარებისთვის?

კვლევის მიზნისა და ამოცანების მისაღწევად ხდება პირველადი და მეორადი მონაცემების შეგროვება და ანალიზი. პირველადი მონაცემები მოიცავს სიღრმისეულ ინტერვიუს საქართველოს საფონდო ბირჟის ვაჭრობაში დაშვების დირექტორთან და მეორადი მონაცემები მოიცავს ფინანსური გლობალიზაციის ყველაზე თანამედროვე ინდიკატორის (KOF ინდექსი) და სხვა ფინანსურ სტატისტიკის შედარებასა და ანალიზს.

კვლევის შედეგად დადგინდა, რომ საქართველოს ჩართულობა ფინანსურ გლობალიზაციაში მზარდი ტენდენციაა, ის თითქმის გაორმაგდა 1991 წლიდან 2018 წლამდე პერიოდში. თუმცა, 2009 წლის შემდეგ, მან ოდნავ გაუსწრო დე-იურე (მარეგულირებელი გარემო) ფინანსურ გლობალიზაციას. მსგავსი ტენდენცია დაფიქსირდა სომხეთში, ლიტვასა და ესტონეთში, ხოლო ლატვიასა და აზერბაიჯანში

2008 წლის შემდეგ დე-ფაქტო ფინანსური გლობალიზაცია უფრო სწრაფი ტემპით განვითარდა. გაზრდილი ფინანსური გლობალიზაციის მიუხედავად, სსბ-ს ფუნქციონირება არ გაუმჯობესებულა. ერთ-ერთი მიზეზი ის არის, რომ დე-იურე ფინანსური გლობალიზაცია კვლავაც ჩამორჩება საერთაშორისო ნორმებს, რაც საინვესტიციო კლიმატს არასახარბიელოს ხდის. გარდა ამისა, კვლევამ გამოავლინა საქართველოს საფონდო ბირჟის ფუნქციონირების ვარდნა, რაც გამოწვეულია: ლიკვიდობის დაბალი დონით, ვაჭრობის მცირე მოცულობით, ინვესტორებისა და ემიტენტების დეფიციტით, საკანონმდებლო ბაზის არასრულყოფილებით და გარკვეული დაინტერესებული ჯგუფების ქმედებებით. ფინანსურ გლობალიზაციას შეუძლია გადაჭრას რამდენიმე პრობლემა, რომელიც დაკავშირებულია საქართველოს საფონდო ბირჟის ფუნქციონირებასთან, კერძოდ, გაამარტივოს უცხოელი ინვესტორების მოზიდვა, რაც საგრძნობლად გაზრდის ვაჭრობის მოცულობას და კომპანიების სწრაფვას მეტი აქციებისა და ობლიგაციების გამოშვებისკენ. უცხოელი ინვესტორების მოზიდვა, თავის მხრივ, გამოიწვევს საქართველოს უფრო მეტად ჩართულობას ფინანსური გლობალიზაციის პროცესში და დამატებით სარგებლის მიღებას. ამის მისაღწევად, პირველ რიგში, უნდა გაუმჯობესდეს ქვეყნის მთლიანი მაკროეკონომიკური მდგომარეობა შესაბამისი მარეგულირებელი აქტების მიღებით და ასევე აუცილებელი პირობაა ქვეყანაში სტაბილური პოლიტიკური გარემოს შექმნა. მეორე მხრივ, სსბ-ზე ყველა სახელმწიფო და საჯარო ფასიანი ქაღალდების ვაჭრობა ხელს შეუწყობს საფონდო ბირჟის უფრო ლიკვიდირებას და როგორც უცხოელი ასევე რეზიდენტი პორტფელური ინვესტორების მოზიდვას.

საკვანძო ტერმინები:

ფინანსური გლობალიზაცია, საქართველოს საფონდო ბირჟა, დე-ფაქტო ფინანსური გლობალიზაცია, დე-იურე ფინანსური გლობალიზაცია, ფასიანი ქაღალდების ბაზარი, ბაზრის კაპიტალიზაცია, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები, პორტფელური კაპიტალი;